SISÄMINISTERIÖ
INRIKESMINISTERIET

30.5.2017

Eduskunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto 31.5.2017 klo 12:45

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2017 lisätalousarvioksi / PL 26

26. SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

Sisäasiainministeriön hallinnonalalle ehdotetaan lisämäärärahaa **yhteensä 18,212 milj. euroa.**

Lisämäärärahaa esitetään seuraaviin tarpeisiin:

Hallinto:

Momentti 26.01.01 Sisäministeriön toimintamenot

1. Momentille esitetään **57 000 euron lisäystä** eurooppalaisen hybridiosaamiskeskuksen valmius ja resilienssi -verkoston toiminnasta aiheutuviin kuluihin.

Osaamiskeskuksen tavoitteena on kehittää valmiutta ja suorituskykyjä hybridiuhkien torjuntaan sekä lisätä ymmärrystä hybridiuhista ja yhteiskuntien haavoittuvuuksista. Hybridiosaamiskeskuksen valmiuteen ja resilienssiin liittyvän temaattisen verkoston vetovastuu on sisäministeriöllä ja sen hallinnonalalla. Verkosto aloittaa toimintansa 1.9.2017.

2. Valtioneuvoston yhteisen verkkojulkaisualustan (YJA) jatkuvan palvelun hallinta siirretään SM:stä valtioneuvoston kansliaan. Määrärahasiirron perusteeksi on sovittu YJA-palvelun voimassaoleva Valtorin vuosihinta, joka SM:lle on 65 000 euroa (5 425 euroa/kk). Vuoden 2017 lisätalousarviossa **määrärahasiirroksi momentilta 26.01.01 momentille 23.01.01 esitetään 60 000 euroa** (11 kk).

Momentti 26.01.24 EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan (kehyksen ulkopuolella)

Momentille ehdotetaan **lisäystä 115 000 euroa.** Momentin osalta on välttämätöntä varautua edellisestä rahoitusohjelmakaudesta mahdollisesti aiheutuviin rahoitusoikaisuihin, joita ei voi maksaa mistään muualta.

Euroopan komission toimeksiannosta suoritettiin syksyllä 2016 tarkastus päättyneen SOLID-kauden ohjelmiin. Alustavien tarkastushavaintojen perusteella on syytä varautua mahdollisiin rahoitusoikaisuihin ja jäsenvaltiosanktioihin. Takaisinmaksuvelvoite koskisi vastuuviranomaistehtävään kohdistuneita palkkausmenoja siltä osin, kun vaihtunut henkilöstöhallinnon järjestelmä aiheutti puutteita jälkikäteistarkastettavuudelle. Lisäksi varaudutaan siitä mahdollisesti aiheutuvaan järjestelmävirhettä koskevaan sanktioon. Hankkeisiin kohdistuvat rahoitusoikaisut peritään hankkeilta Euroopan komission päätöksen mukaisesti.

Poliisitoimi:

Momentti 26.10.02 Suojelupoliisin toimintamenot

Suojelupoliisin toimitilahankkeen valmisteluun ja toteuttamiseen ehdotetaan **200 000 euron lisämäärärahaa.**

Suojelupoliisin nykyiset Helsingin toimitilat ovat toiminnallisesti vanhentuneet ja tulevat kunnoltaan ja käyttöominaisuuksiltaan tiensä päähän lähivuosina.

Suojelupoliisi on keväällä 2017 allekirjoittamassa toimitilojen hankesuunnitteluun liittyen Senaatin kanssa asiantuntijapalvelusopimuksen, jossa tavoitteena on Suojelupoliisin laatiman tilaohjelman pohjalta toteuttaa tulevien toimitilavaihtoehtojen tarkastelu sekä varsinainen hankesuunnittelu vuo-

den 2017 aikana. Nykyisissä toimitiloissa ilmenee jo nyt toimintaa haittaavia turvallisuuteen ja työntekijöiden hyvinvointiin liittyviä kiireellisiä korjaustarpeita. Siksi toimitilahanke on välttämätöntä käynnistää viiveettä.

Momentti 26.10.21 KEJO-hankkeen yhteiset toimintamenot

Momentin perusteluja täydennetään siten, että viranomaisten yhteisen kenttäjohtamisjärjestelmähankkeen (KEJO) osalta voidaan tehdä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja, ml. aiemmista sitoumuksista aiheutuvat menot, yhteensä enintään 21,5 milj. euroa.

Aiempaan valtuuteen nähden lisäystä on 1,5 milj. euroa ja tällä menettelyllä otetaan valtuuden piiriin kuuluvaksi myös Euroopan sisäasioiden rahastosta (ISF-P) saatu rahoitusosuus. **Momentille ei esitetä lisämäärärahaa.**

KEJO-hanke saatetaan loppuun vuosien 2017 - 2019 aikana. Poliisihallitus ja järjestelmätoimittaja ovat solmineet vuoden 2017 alussa muutossopimuksen järjestelmän toteutukseen liittyvien toimintaympäristömuutosten huomioimiseksi. Muutossopimuksen myötä myös järjestelmätoteutuksen aikataulua on jatkettu vuoteen 2019 saakka.

Maahanmuuttohallinto:

Momentti 26.40.22 Vapaaehtoinen paluu

Momentille ehdotetaan **lisättäväksi 3,0 milj. euroa** vapaaehtoisen paluun tilapäisen korottamisen johdosta.

Vapaaehtoisen paluun momentille tälle vuodelle budjetoidut 5,8 milj. euroa eivät riitä nykyisellään paluutukien korottamisesta aiheutuvien menojen kattamiseen. On vielä määrittelemättä, minkä suuruinen korotus olisi ja missä muodossa se toteutettaisiin.

Momentti 26.40.63 Vastaanottotoiminnan asiakkaille maksettavat tuet

Momentille ehdotetaan **14,9 milj. euron lisämäärärahaa**.

Lisäys aiheutuu vastaanoton piirissä olevien henkilöiden ennakoitua suuremmasta määrästä. Maahanmuuttovirasto on arvioinut, että vastaanoton piirissä on vuonna 2017 keskimäärin 14 700 henkilöä. Määrä on laskenut ennakoitua hitaammin valitusten käsittelyaikojen ja kuntiin sijoitusten haasteiden johdosta.

Vuoden 2017 varsinaisessa talousarviossa momentille myönnettiin 37,0 milj. euroa. Tästä oli käytetty maaliskuun loppuun mennessä jo lähes 20 milj. euroa.

Aiemmat arviot määrärahan mitoituksessa ovat perustuneet mm. olettamaan, että vastaanoton piirissä olevien määrä alenisi 1 100 hengellä kuukautta kohden. Tämä arvio puolestaan on perustunut oikeusministeriön ilmoitukseen siitä, kuinka monta valitusta hallinto-oikeus pystyy kuukausittain ratkaisemaan. Marraskuussa 2016 oikeusministeriö arvioi hallinto-oikeuksien ratkaisevan alkuvuodesta 2017 noin 1 400 päätöstä kuukaudessa ja korjasi arviotaan helmikuussa 2017 noin 1 000 päätökseen. Tosiasiassa alkuvuodesta 2017 hallinto-oikeus on pystynyt ratkaisemaan noin 300–400 päätöstä kuukaudessa.

Niin ikään oleskeluluvan saaneiden kuntaan siirtymisessä on ollut noin kolmen kuukauden viive, kun kuntaan siirtymisen tavoiteaika on kaksi kuukautta. Myös tämän johdosta vastaanoton piirissä olevien määrä on aiempia arvioita suurempi.